

૪૫. પ્રાતઃ-સ્મરણમ્ ।

(વસંતતિલકા)

પ્રાતઃ સ્મરેદ્ભગવતો વરવિઠ્ઠલસ્ય પાદારવિન્દયુગલં સકલાર્થસિદ્ધયૈ ।

યો વૈ વિકર્ત્તમસા પિહિતં સ્વભક્તં પ્રીતઃ "શમાદિવ પુરોદિતતિગ્મરશ્મિઃ" ॥૧॥

પ્રાતઃકાલે સમગ્ર અર્થની સિદ્ધિ માટે સર્વોત્તમ ભગવાન શ્રીવિક્કલેશના ચરણકમલનું સ્મરણ કરવું, પ્રસન્ન થયેલાં જે ચરણ તર્કવિર્તકરૂપી અંધકારથી ઢંકાયેલ અર્થાત્ અંધ થઈ ગયેલ પોતાના ભક્તના, આગળ ઉદય પામેલ સૂર્યની માફક, શાંતિથી અંધકારનું શમન કરનાર છે. ૧

પ્રાતઃ સ્મરેન્નમનનિર્વૃત્તિદં મુરારેઃ પૂર્ણાવતારવરવિઠ્ઠલપાદપદ્મમ્ ।

માયાવિકૃત્યગહનં ગતબન્ધુલોકે યો વૈ સ્વમાર્ગમનયત્કૃપયા પ્રપત્રમ્ ॥૨॥

પ્રાતઃકાલે નમન માત્રથી આનંદનું દાન કરનાર, શ્રીકૃષ્ણચંદ્રના પૂર્ણાવતાર શ્રેષ્ઠ શ્રીવિક્કલેશના ચરણકમલનું ધ્યાન કરવું, જેણે માયાવી લોકોનાં કૃત્યોથી ઘાટા જંગલરૂપ વનમાં જેમના બંધુઓ ચાલ્યા ગયા છે તેવા લોકોમાંના શરણાગત જીવને કૃપાથી પોતાના માર્ગમાં લીધો છે. ૨

પ્રાતર્ભજેદમલમૂર્ધિનન્તશક્તેઃ શ્રીવિઠ્ઠલસ્ય જનતાપહરસ્ય નિત્યમ્ ।

યો વૈ જનસ્ય શતજન્મકૃતાપરાધં પાદાનતસ્ય કૃપયાપનુનોદં સત્યમ્ ॥૩॥

પ્રાતઃકાલે અનંત શક્તિવાળા, જનના તાપને નિત્ય હરણ કરનાર, શ્રીવિક્કલપ્રભુચરણની નિર્મલ મૂર્તિનું ધ્યાન કરવું, જે શ્રીવિક્કલેશપ્રભુએ ચરણોમાં નમેલ પોતાના જનના, સેંકડો જન્મોમાં કરેલા અપરાધ ખરેખર કૃપાથી નાશ કરી નાખ્યા છે. ૩

પ્રાતર્નતા ભજત ભક્તજનાઃ સશિષ્યા નારાયણં નરવરં દ્વિજવિઠ્ઠલેશમ્ ।

ધર્માર્થકામભવમોક્ષદમંહસોઽરિ સંસારદુઃખશમનં ગુરુમાદિદેવમ્ ॥૪॥

હે સશિષ્ય ભક્તજનો ! નારાયણ, નરમાં શ્રેષ્ઠ, ધર્મ અર્થ કામ અને મોક્ષનું દાન કરનાર, પાપના શત્રુ, સંસારના દુઃખનું શમન કરનાર, આદિદેવ, ગુરુ બ્રાહ્મણ શ્રી વિક્કલેશ પ્રભુનો પ્રાતઃકાળ નમીને આશ્રય કરો. ૪

પ્રાતર્જના ગદત નામ નરોત્તમસ્ય શ્રીવિઠ્ઠલસ્ય હરિવલ્લભવલ્લભસ્ય ।

ઈષ્ટાર્થદં સુખકરં મતિમાનદં ચ સર્વાધશોકશમનં ગદતો નરસ્ય ॥૫॥

હે મનુષ્યો ! નરોમાં ઉત્તમ શ્રીહરિ જેને વહાલા છે તેવા શ્રીવલ્લભપ્રભુના વહાલા, શ્રીવિક્લેશનું નામ પ્રાતઃકાલે બોલો, જે નામ મુખથી બોલતા નિજજનને ઈષ્ટ અર્થનું દાન કરનાર, સુખ કરનાર, બુદ્ધિ અને માનનું દાન કરનાર અને સર્વ પાપના સમૂહને શાંત કરનાર છે. ૫

यः श्लोकपञ्चकमिदं सततं पठेच्चेत् स स्यात्सुखी सुविषयी विदुषां वरिष्ठः ।

देवोपदेवगणभीतिहरं च हारं सर्वावतारशमनं हरितोषणं च ॥६॥

જે મનુષ્ય હંમેશાં આ પાંચ શ્લોકોનો સવારમાં પાઠ કરે તે મનુષ્ય વિદ્વાનોમાં શ્રેષ્ઠ સુખી અને ભગવન્મય, જેવા સર્વ શબ્દ-સ્પર્શ-રૂપ-રસ-ગંધાદિ વિષયો છે તેવો થાય. આ સ્તોત્ર દેવ-ઉપદેવગણો સંબંધી ભયને હરનાર સુંદર, બધા જન્મો લેવાનું બંધ કરનાર એટલે નિત્યલીલાનું દાન કરનાર અને શ્રીહરિને પ્રસન્ન કરનાર છે. ૬

इति श्रीहरिदासोदितं श्रीविकुलेश्वराणां प्रातःस्मरणस्तोत्रं संपूर्णम् ।

